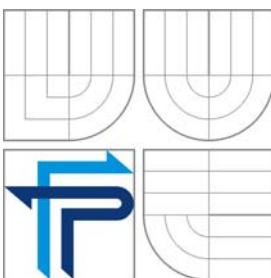


VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY



FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ



FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF FINANCES

ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ OBCE BĚLEČ

EVULATION OF THE MUNICIPALITY FINANCING BĚLEČ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

TOMÁŠ TRTÍLEK

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

ING. EVA LAJTKEPOVÁ, PHD.

BRNO 2008

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou rozpočtových příjmů a výdajů a možnostmi dalšího rozvoje obce Běleč. Návrhy rozvoje obce jsou založeny především na podpoře rozvoje kultury a sportovních míst.

Abstract

This bachelors work focuses on analyze of sales and revenues budget and development possibilities of Běleč (municipality). Development proposals are mainly based on support of cultural and sport events.

Klíčová slova

obec, rozpočtová soustava, obecní rozpočet, rozpočtový proces, rozpočtová skladba

Key words

Municipality, budgetary scale, municipl budget, budgetary process, budgetary composition.

Bibliografická citace práce

TRTÍLEK, T. *Zhodnocení hospodaření obce Běleč*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2008. xx s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Zhodnocení hospodaření obce Běleč“ jsem vypracoval samostatně, pod odborným vedením vedoucího bakalářské práce. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. O právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským ve znění pozdějších předpisů).

V Brně, 20. května 2008

.....

podpis

Poděkování

Děkuji Ing. Evě Lajtkepové Ph.D. za trpělivé vedení při zpracování této práce.
Děkuji panu Sedláčku Františkovi za cenné rady a informace.

Tomáš Trtílek

ÚVOD	8
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE.....	10
1.1 CHARAKTERISTIKA OBCE	10
1.1.1 Obec	10
1.1.2 Funkce obce	10
1.1.3 ORGÁNY OBCE.....	10
1.1.3.1 Zastupitelstvo.....	10
1.1.3.2 Rada obce.....	12
1.1.3.3 Starosta	13
1.1.3.4 Obecní úřad.....	14
1.1.4 ORGÁNY ZASTUPITELSTVA OBCE	14
1.1.4.1 Výbory	14
1.1.4.2 Komise.....	15
1.1.5 Majetek obce	16
1.2 ROZPOČET ÚZEMNÍHO SAMOSPRÁVNÍHO CELKU	16
1.2.1 Obsah rozpočtu	17
1.2.2 Rozpočtový proces	19
1.2.2.1 Vypracování rozpočtu.....	20
1.2.2.2 Rozpočtová skladba	20
1.2.2.3 Hospodaření podle rozpočtu	21
1.2.2.4 Změny rozpočtu	21
1.2.2.5 Závěrečný účet.....	22
2 PRAKTICKÁ ČÁST.....	24
2.1 CHARAKTERISTIKA OBCE BĚLEČ	24
2.1.1 Kultura v obci	25
2.1.2 Služby a podnikání:.....	25
2.1.3 Dopravní dostupnost.....	26
2.1.4 Orgány a zastupitelé obce Běleč:.....	27
2.2 ANALÝZA ROZPOČTU OBCE BĚLEČ	27
2.2.1 Příjmy rozpočtu obce Běleč v letech 2005 – 2007	29
2.2.1.1 Daňové příjmy	30
2.2.1.2 Nedaňové příjmy.....	32
2.2.1.3 Kapitálové příjmy	33
2.2.1.4 Dotace	34
2.2.2 Výdajová strana rozpočtu obce Běleč	35
2.2.2.1 Běžné výdaje.....	36
2.2.2.2 Kapitálové výdaje	37
2.3 ANALÝZA MAJETKU OBCE BĚLEČ	39
2.4 ANALÝZA VYBRANÝCH UKAZATELŮ	41
2.4.1 Míra samofinancování	41
2.4.2 Míra finanční soběstačnosti obce.....	42
3 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ.....	43
3.1 PODPORA ZŘÍZENÍ WIFI SÍTĚ.....	43
3.2 ROZŠÍŘENÍ KULTURNĚ SPORTOVNÍHO MÍSTA	44
3.3 VYPRACOVÁNÍ ÚZEMNÍHO PLÁNU.....	45
3.4 DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK	46
ZÁVĚR	47
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	48
SEZNAM TABULEK.....	49
SEZNAM GRAFŮ	50

Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá hodnocením hospodaření obce na základě rozpočtových příjmů a výdajů, konkrétně hospodařením obce Běleč. Toto téma jsem si vybral na základě vlastního zájmu o tuto problematiku a ve snaze lépe porozumět procesu sestavování obecních rozpočtů a hospodaření obce, neboť finance územní samosprávy se dotýkají každého z nás. Dobré hospodaření obce s majetkem se odráží v rozvoji obce a tím přispívá ke zkvalitňování života obyvatel.

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů na územním celku vymezeném hranicí území obce. Obec jako veřejnoprávní korporace disponuje vlastním majetkem, spravuje své záležitosti samostatně, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese z těchto vztahů vyplývající odpovědnost.

Obce vlastnily majetek vždy, kromě období od r. 1948, ve kterém byl tento majetek ve vlastnictví státu až do r. 1990, kdy byla v České republice zákonem o obcích obnovena obecní samospráva. Majetek obce je však něco jiného než majetek podnikatelských subjektů. Rozdíl je zejména ve způsobu rozhodování o jeho spravování a užívání. Hospodaření s majetkem obce patří do její samostatné působnosti a zákon ukládá obcím povinnost tento majetek hospodárně využívat a spravovat. Hlavním nástrojem peněžního hospodaření pro obec je rozpočet obce. Rozpočet obce je bilancí příjmů a výdajů, ročním finančním plánem, právní normou a v neposlední řadě také veřejným dokumentem. Rozpočty měst a obcí jsou spolu se státním rozpočtem a rozpočty krajů součástí soustavy veřejných rozpočtů.

Cílem předložené bakalářské práce je v návaznosti na teoretické poznatky provést analýzu hospodaření obce Běleč v letech 2005 až 2007 a na základě výsledků analýzy zhodnotit a navrhnout doporučení, která by vedla ke zlepšení hospodaření a celkovému rozvoji obce.

V teoretické části se zaměřuji na právní vymezení obcí, jejich pravomoci a orgány. Dále zde specifikuji strukturu rozpočtu a majetek obce. Praktická část obsahuje rozbor příjmové a výdajové stránky rozpočtu obce Běleč. Tato část vychází z výkazu o plnění rozpočtu a rozvahy obce Běleč. Poslední část práce zobrazuje hodnocení celkového hospodaření obce, návrhy na jeho zlepšení a rozvoj obce.

Předpokládám, že mé návrhy uvedených cest rozvoje obce by se mohly stát užitečným podkladem pro celkový rozkvět obce.

1 Teoretická východiska práce

1.1 Charakteristika obce

1.1.1 Obec

Obec představuje základní stupeň územní samosprávy, který je ze zákona vybaven nezávislými Jde zejména o zabezpečování vymezeného okruhu veřejných statků pro své občany, mají tedy lokální charakter. Ohled se přitom bere na místní zvláštnosti ve vývoji, zájmy a preference obyvatel dané lokality. Obec tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce (území obce je tvořeno jedním nebo více katastrálními územími a dále se může obec členit na části). Aby samosprávné celky mohly naplnit pojem samosprávy, musí mít ekonomickou samostatnost, tzn. majetek a finanční zdroje. [4]

1.1.2 Funkce obce

Obec plní funkce vymezené příslušným zákonem (v ČR zákonem o obcích), především vlastní samosprávnou funkci obce, V ČR tzv. samostatná působnost v záležitostech, o kterých může samostatně rozhodovat, tzn. má určité státem upravené pravomoci. Obec vykonává veřejnou správu v samostatné působnosti, tzn. Volené orgány obce, které svým rozhodnutím svěřují vlastní realizaci svým výkonným orgánům. V některých zemích plní i přenesené funkce, v ČR tzv. přenesená působnost, v rámci vykonávání státní správy v tzv. smíšeném modelu místní správy. Vykonávají ji výkonné orgány obcí a jsou v této činnosti podřízeny a kontrolovány orgány státní správy. [6]

1.1.3 ORGÁNY OBCE

1.1.3.1 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo se skládá ze zastupitelů, kteří jsou voleni občany obce. Počet členů zastupitelstva je dán především počtem obyvatel obce, a dále velikostní územního obvodu. [2]

Tabulka č.1. Počet členů zastupitelstva na počet obyvatel

do 500 obyvatel	5 až 9 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů.

Zdroj: Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění

Počet členů zastupitelstva obce, který má být zvolen, se oznámí na úřední desce obecního úřadu nejpozději do dvou dnů po jeho stanovení. Výkon funkce člena zastupitelstva obce se považuje za výkon veřejné funkce. Člen zastupitelstva obce nesmí být pro výkon své funkce zkrácen na právech vyplývajících z jeho pracovního nebo jiného obdobného poměru. [8]

Zastupitelstvo obce může rozhodovat ve všech samosprávních záležitostech, kromě těch které patří do rozhodovací pravomoci zastupitelstva kraje jako vyššího územně samosprávného celku. [6]

Zastupitelstvu obce je vyhrazeno

- a) schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce,
- b) zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce,
- c) zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny,
- d) volit starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů rady obce, jakož i počet dlouhodobě uvolněných členů tohoto zastupitelstva, zřizovat a zrušovat výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,
- e) stanovit výši osobních a věcných výdajů na činnost obecního úřadu a zvláštních orgánů obce; aj., [8]

Zastupitelstvu obce je dále vyhrazeno rozhodování o těchto majetkoprávních úkonech:

- a) poskytování věcných a peněžitých darů fyzickým osobám v hodnotě nad 20 000 Kč,
 - b) peněžité i nepeněžité vklady do svazků obcí,
 - c) uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru nebo půjčky, o poskytnutí dotace, o převzetí dluhu, o převzetí ručitelského závazku, o přistoupení k závazku a smlouvy o sdružení,
 - d) emise komunálních obligací.
- aj., [8]

1.1.3.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce a ze své činnosti se zodpovídá obecnímu zastupitelstvu. Je tvořena starostou, místostarostou a dalšími členy rady volenými z řad členů zastupitelstva. [2]

Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů.

Rada obce se schází ke svým schůzím podle potřeby, její schůze jsou neveřejné. Přípravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. [8]

Radě obce je vyhrazeno

- a) zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu,
- b) projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva obce nebo komisemi rady obce,
- c) stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu,

- d) kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce,
 - e) stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce,
- aj., [8]

1.1.3.3 Starosta

Starosta zastupuje obec navenek, je volen z řad členů zastupitelstva. Za výkon své funkce se také zastupitelstvu zodpovídá. Starostu zastupuje místostarosta, i ten je volen a zodpovídá se zastupitelstvu obce. Starosta a místostarosta musí být občanem České republiky. Starosta spolu s místostarostou podepisují právní předpisy obce. Za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu obce. [2]

Úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva obce, popřípadě rady obce, může starosta provést jen po jejich předchozím schválení, jinak jsou tyto právní úkony od počátku neplatné. [8]

Nestanoví-li zastupitelstvo obce jinak, starosta:

- a) odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok
- b) plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce a stanoví jim plat podle zvláštních předpisů,
- c) může po projednání s okresním úřadem svěřit komisi výkon přenesené působnosti v určitých věcech,
- d) může požadovat po Policii České republiky spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku,
- e) odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce,
- f) zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu,
- g) plní další úkoly stanovené tímto zákonem a zvláštními zákony. [8]

1.1.3.4 Obecní úřad

Obecní úřad vykonává administrativně organizační činnosti, které souvisejí se samosprávnou i přenesenou působností obce, respektive jejích orgánů. [6]

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta.

Rada obce může zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory a oddělení, v nichž jsou začleněni zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. [8]

a) v oblasti samostatné působnosti

- a. plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce,
- b. pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti;

b) v oblasti přenesené působnosti obce vykonává státní správu s výjimkou věcí, které patří do působnosti zastupitelstva obce, rady obce a zvláštních orgánů obce, případně komisí;

c) rozhoduje o poskytování informací žadateli podle zvláštního zákona.

Tajemník obecního úřadu je odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné působnosti i přenesené působnosti starostovi.

Není-li v obci zřízena funkce tajemníka obecního úřadu nebo není-li tajemník obecního úřadu ustanoven, plní jeho úkoly starosta. [8]

1.1.4 ORGÁNY ZASTUPITELSTVA OBCE

1.1.4.1 Výbory

Zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Svá stanoviska a návrhy předkládají výbory zastupitelstvu obce.

Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva obce.

Výbor plní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo obce. Ze své činnosti odpovídá výbor zastupitelstvu obce. Počet členů výboru je vždy lichý. Výbor se schází podle potřeby. Zastupitelstvo obce zřizuje vždy **finanční a kontrolní výbor**.

Obec, v jejímž územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 15 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje výbor pro národnostní menšiny. Členy tohoto výboru jsou i zástupci národnostních menšin, pokud je deleguje svaz utvořený podle zvláštního zákona. [8]

Finanční a kontrolní výbory jsou nejméně tříčlenné. Jejich členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu.

Finanční výbor

- a) provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce,
- b) plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.

Kontrolní výbor

- a) kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena,
- b) kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti,
- c) plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce. [8]

1.1.4.2 Komise

Rada obce může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě obce.

Komise je též výkonným orgánem. Komise je ze své činnosti odpovědna radě obce; ve věcech výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku je podřízena okresnímu úřadu. [8]

1.1.5 Majetek obce

Důležitým ekonomickým předpokladem existence územní samosprávy je vlastnit majetek, protože z hospodaření s tímto majetkem plynou příjmy do rozpočtu obcí. O způsobu využívání rozhodují orgány obcí, které jsou za toto hospodaření odpovědny občanům, kteří je jako své zástupce tímto úkolem pověřili a zvolili do orgánů samosprávy. Obec jako vlastník majetku má právo majetek držet, užívat a nakládat s ním, a to vždy účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákona. Obec je povinna chránit svůj majetek před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím a včas uplatňovat právo na náhradu škody a na vydání bezdůvodného obohacení. [3]

1.2 Rozpočet územního samosprávního celku

Rozpočet územního samosprávního celku a svazku obcí upravuje zákon č.250/2000 Sb. Rozpočet územního samosprávního celku a svazku obcí je finančním plánem, jímž se řídí financování činností územního samosprávního celku a svazku obcí. Rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním. Při zpracování ročního rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu. Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. Může být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů z minulých let. Rozpočet může být schválen jako schodkový jen v případě, že schodek bude možné uhradit

- a) finančními prostředky z minulých let, nebo
- b) smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje vlastních dluhopisů

Kladný zůstatek finančních prostředků rozpočtového hospodaření běžného roku se převádí k použití v dalším roce, a to ke krytí rozpočtových výdajů, a nebo se převádí do peněžních fondů.

Schodek hospodaření se uhrazuje z finančních prostředků z minulých let nebo se kryje z návratných zdrojů splatných z rozpočtu v následujících letech. [9]

1.2.1 Obsah rozpočtu

Obsahem rozpočtu jsou jeho příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud není dále uvedeno, že probíhají mimo rozpočet.

Mimo rozpočet se uskutečňují peněžní operace týkající se

- a) cizích prostředků
- b) sdružených prostředků

Podnikatelské činnosti územního samosprávného celku se sledují účetně mimo rozpočtové příjmy a výdaje. Jejich hospodářské výsledky se promítají do rozpočtu vždy nejpozději ke konci kalendářního roku tak, aby byly součástí závěrečného účtu územního samosprávného celku. [9]

Tabulka č.2. Schéma rozpočtu obcí v ČR

<u>Příjmy</u>	<u>Výdaje</u>
Běžné	Běžné
<i>Daňové</i> – svěřené daně	Mzdy a platy
- sdílené daně	Povinné pojistné za zaměstnance
- místní poplatky	materiálové
<i>Nedaňové</i> – poplatky za služby	Energie
- správní poplatky	Nájemné
- příjmy z pronájmu majetku	Sociální dávky
- od O.S. a P.O.	Výdaje na municipální podniky
- zisk z obecních podniků	Sankce za porušení rozpočtové kázně
<i>Transfery</i> – dotace – neúčelové	Pokuty
- účelové	Úroky
Přijaté sdružené finanční prostředky	Ostatní
Kapitálové	Dotace jiným subjektům
Z prodeje majetku	Výdaje na sdružování fi.prostředků
Z prodeje akcií a majetkových podílů	Kapitálové – investiční výdaje
<i>Kapitálové transfery</i> – účelové	Na hmotný a nehmotný majetek
- neúčelové	Nákup cenných papírů
Přijaté úvěry	Kapitálové poskytnuté dotace
Přijaté sdružené finanční prostředky na investice	Investiční výdaje při sdružování finanční prostředků
Příjmy z emise komunálních obligací	Investiční půjčky různým subjektům
Přijaté splátky půjček	Splátky úvěrů
Ostatní	Ostatní
Doplňkové přijaté sankční pokuty	

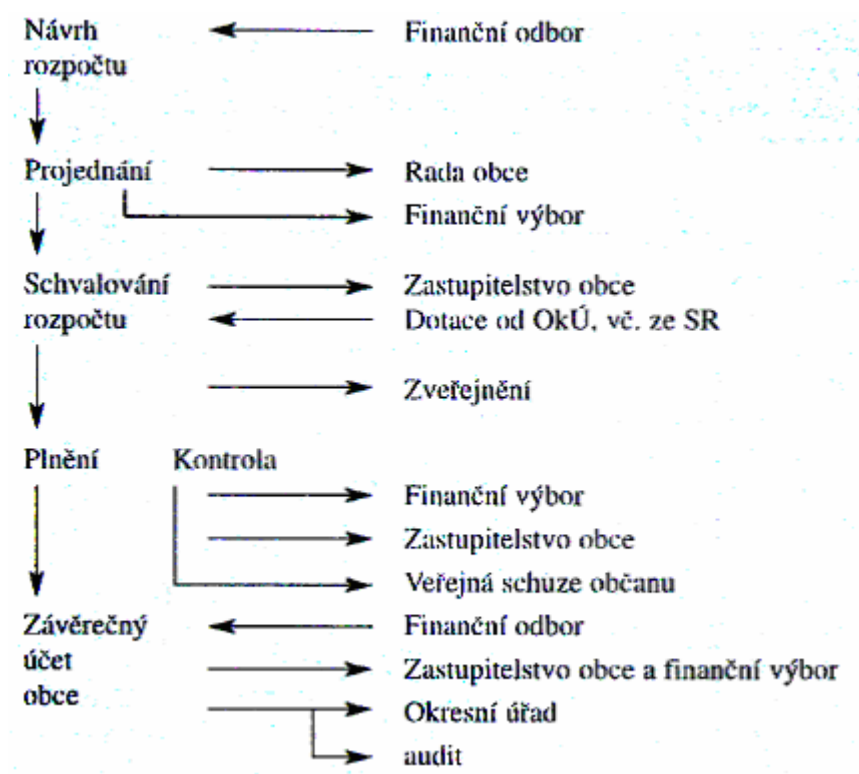
Pozn. : O.S. – organizační složky, P.O. – příspěvkové organizace.

Zdroj : Peková, J.: *Veřejné finance, úvod do problematiky*.ASPI Publishing, Praha 2005. Str.171.

1.2.2 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces zahrnuje delší období než je rozpočtové, zpravidla 1,5 až 2 roky. Zahrnuje tyto etapy rozpočtového procesu. Zahrnuje tyto etapy rozpočtového procesu:

- Sestavení návrhu příslušného veřejného rozpočtu (jako finančního plánu),
- Projednání a schválení rozpočtu,
- Plnění rozpočtu, tzn. hospodaření podle schváleného rozpočtu během rozpočtového období,
- Případně schvalování úprav rozpočtu během rozpočtového období a
- Kontrola plnění rozpočtu, ať již průběžná během rozpočtového období, nebo následná po skončení rozpočtového období. [5]



Graf č. 1. Rozpočtový proces při sestavování rozpočtu obce

Zdroj: PEKOVÁ, J. – PILNÝ, J.: Veřejná správa a finance veřejného sektoru. ASPI, 2002. 441 s. ISBN 80-86395-21-9.

1.2.2.1 Vypracování rozpočtu

Územní samosprávný celek vypracovává svůj roční rozpočet v návaznosti na svůj rozpočtový výhled a na základě údajů z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria, jímž:

- a) státní rozpočet určuje své vztahy k rozpočtům krajů nebo jednotlivých obcí
- b) rozpočet kraje určuje své vztahy k rozpočtům obcí v kraji

V případě že se územní samosprávný celek podílí na realizaci programu nebo projektu spolufinancovaného z rozpočtu evropské unie, musí jeho rozpočet na příslušný kalendářní rok obsahovat stanovený objem finančních prostředků účelově určených na spolufinancování programu nebo projektu evropské unie.

Návrh rozpočtu musí být vhodným způsobem zveřejněn nejméně patnáct dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu územního samosprávného celku. Připomínky k návrhu rozpočtu mohou občané uplatnit buď písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně na zasedání zastupitelstva. [9]

1.2.2.2 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba třídí příjmy a výdaje v soustavě veřejných rozpočtů. Je to jednotné třídění, které umožňuje identifikovat všechny peněžní pohyby, zjišťovat potřebné informace o vývoji příjmů a výdajů, sumarizovat příjmy a výdaje v rozpočtové soustavě s využitím konsolidace a zjišťovat hospodaření příslušného rozpočtu. [2]

Rozpočet se zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí vyhláškou. Orgány územního samosprávného celku a orgány svazku obcí projednávají rozpočet při jeho schvalování v třídění podle rozpočtové skladby tak, aby schválený rozpočet vyjadřoval závazné ukazatele, jimiž se mají povinně řídit :

- a) výkonné orgány územního samosprávného celku a svazku obcí při hospodaření podle rozpočtu,
- b) právnické osoby zřízené nebo založené v působnosti územního samosprávného celku při svém hospodaření,
- c) další osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu. [9]

1.2.2.3 Hospodaření podle rozpočtu

Územní samosprávné celky a svazky obcí uskutečňují své finanční hospodaření v souladu se schváleným rozpočtem a provádějí pravidelnou, systematickou a úplnou kontrolu svého hospodaření a hospodaření jimi zřízených a založených právnických osob a zařízení po celý rozpočtový rok. [9]

1.2.2.4 Změny rozpočtu

Rozpočet může být po jeho schválení změněn z důvodu

- a) změny v organizaci hospodářství financovaného rozpočtem (organizační změny),
- b) změny právních předpisů ovlivňujících výši rozpočtovaných příjmů nebo výdajů (metodické změny); patří mezi ně také cenové změny ovlivněné změnami právní úpravy regulovaných cen, nebo
- c) změny objektivně působících skutečností ovlivňujících plnění rozpočtu příjmů či výdajů (věcné změny).
- d) Změny rozpočtu se provádějí rozpočtovými opatřeními, které se evidují podle časové posloupnosti.

Problematika změny rozpočtu řeší specifické případy, kdy se musí realizovat určité zásahy do rozpočtu během rozpočtového období. Změna rozpočtu se provádí rozpočtovým opatřením, což je důležitý akt související se schvalováním rozpočtu.

Rozpočtovým opatřením je

- a) přesun rozpočtových prostředků, při němž se jednotlivé příjmy nebo výdaje navzájem ovlivňují, aniž by se změnil jejich celkový objem nebo schválený rozdíl celkových příjmů a výdajů,
- b) použití nových, rozpočtem nepředvídaných příjmů k úhradě nových, rozpočtem nezajištěných výdajů, čímž se zvýší celkový objem rozpočtu,
- c) vázání rozpočtových výdajů, jestliže je jejich krytí ohroženo neplněním rozpočtových příjmů; tímto opatřením se objem rozpočtu snižuje.

Rozpočtová opatření se uskutečňují povinně, jde-li o změny ve finančních vztazích k jinému rozpočtu, o změny závazných ukazatelů vůči jiným osobám nebo jestliže hrozí nebezpečí vzniku rozpočtového schodku. [9]

1.2.2.5 Závěrečný účet

Po skončení kalendářního roku se údaje o ročním hospodaření územního samosprávného celku a svazku obcí souhrnně zpracovávají do závěrečného účtu.

V závěrečném účtu jsou obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plném členění podle rozpočtové skladby a o dalších finančních operacích, včetně tvorby a použití fondů v tak podrobném členění a obsahu, aby bylo možné zhodnotit finanční hospodaření územního samosprávného celku a svazku obcí a jimi zřízených nebo založených právnických osob a hospodaření s jejich majetkem.

Součástí závěrečného účtu je vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcí, státním fondům, Národnímu fondu a jiným rozpočtům a k hospodaření dalších osob.

Územní samosprávný celek a svazek obcí jsou povinny dát si přezkoumat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok. Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření je

součástí závěrečného účtu při jeho projednávání v orgánech územního samosprávného celku a svazku obcí. [9]

2 Praktická část

2.1 Charakteristika obce Běleč

Obec Běleč leží na rozhraní bývalých okresů Brno-venkov a Žďár nad Sázavou. Nachází se tedy v jihovýchodním okraji Českomoravské vysočiny a je vzdálená 12 km od Tišnova. Najdeme ji v blízkosti řeky Svratky pod kopcem Sýkoř (702 m). Celá obec je posazena do velice úzkého údolí jenž se táhne z Prudké od řeky prakticky až na Křepťov (osada spadající pod Běleč). Obec je tedy součástí Hornosvratecké vrchoviny s velice proměnlivým terénem, kde se střídající kopce a údolí. Celá oblast je velice malebná, pokrytá listnatými i jehličnatými lesy a porosty, a zároveň je krajina dobře chráněna okolními kopci.

Katastrální výměra: 403 ha

Počet obyvatel: 207 obyvatel

Struktura půdního fondu: zemědělská půda 47,50%, lesní půda 42,72%, vodní plochy 0,16%, zastavěná plocha 0,77%, ostatní plocha 8,84%.

Zdroj: Interní informace obce Běleč

První zmínka o obci pochází z roku 1448, kdy patřila k majetku kláštera Porta Coeli. Soudně a politicky obec dříve patřila k Tišnovu, přechodně k Blansku a nyní opět k Tišnovu, farnost je Lomnická. V letech 1922 – 1927 proběhla stavba silnice z Lomnice do Doubravníka. Modernizace obce začíná v 50. letech 20. století, kdy byla do obce zavedena elektřina (1947) a telefon (1949).

V obci se nachází několik drobných historických památek, jako kaple či pomníky padlým ve světových válkách.

Z přírodních hodnot bych zmínil přírodní památku Míchovec o rozloze 19,52 ha, která se rozkládá na k.ú. Běleč a k.ú. Synalov. Tvoří zachovalé pralesovité zbytky bukových javořin.

2.1.1 Kultura v obci

Současně je aktivní **Český svaz žen**, který např. organizuje Dětský den a Mikulášskou Besídku.

Velký podíl na kulturním životě v obci má **Sbor dobrovolných hasičů Běleč**, který nejenom organizuje Okrsková soutěž a závod VC Blanenska, ale také hudební zábavy, Silvestra aj.

Pýchou některých spoluobčanů je členství v mysliveckém sdružení POD SÝKOŘÍ, v jehož revíru se nachází jak nádherná krajina, tak i velké množství lesní zvěře.

2.1.2 Služby a podnikání:

- Hostinec v Křepťově – jedná se kulturní dům s pohostinstvím, který je celý ve vlastnictví obce Běleč. Současně je v pronájmu partnerům Přikrylu Radkovi a Pustinové Lence. V minulém roce prodělal poslední rekonstrukci interiéru a střechy. Dalo by se říci, že je to jeden z mála prostorů, kde se mohou občané denně a podvečerních a večerních hodinách scházet. Proto je pro obec velice důležité zachovat jeho chod.
- Potraviny v Bělči – potraviny, dříve klasická budova Jednoty byla prodána p.Kundratové a od roku 2006 ji vlastní Přikryl Radek a Pustinová Lenka. V prodejně najdeme od každodenních potravin, velký výběr zeleniny, ovoce, sladkých výrobků, alkoholu, zboží typického pro drogerii až po domácí potřeby.
- Stánek s občerstvením u požární nádrže – co se týká tohoto stánku, je to obdobné jako s pohostinstvím. Je také v majetku obce, byl vystavěn v roce 2005 svépomocí občanů, výrobu a montáž samotného dřevěného domku provedl Pustina Bohuslav z místního stolařství. Náklady činily necelých 200000,-Kč. V pronájmu ho mají také Přikryl Radek a Pustinová Lenka. Je otevřen v letních měsících od 14 do 22 hodin. Pro občany je příjemným zpestřením všedního

života. Leží necelých pět metrů od požární nádrže, která je využívána a jako koupaliště. Od roku 2006 má dokonce vlastní čističku, která byla placena z financí obce a náklady na výstavbu činily asi 98000,- Kč. Stánek v kombinaci s „koupalištěm“ je velice pozitivní pro Běleč a neustále jej vyhledává více a více lidí z okolních obcí a zároveň je častým cílem turistů.

- Stolařství –jedná se o soukromé stolařství s velkou tradicí. Vlastník je Pustina Bohuslav. Již několik let se specializují na výrobu několika variant krásných dřevěných chatových domků.
- Autodoprava Haxa František – místní živnostník převážející materiál pro soukromé firmy.
- Voda, topení, plyn Beneš Zdeněk– místní živnostník provádějící malé i velké montáže a opravy vody, topení a plynu po více než širokém okolí.
- Papírna Prudká – dva kilometry pod obcí v údolí na břehu řeky Svratky schovaná velká továrna na výrobu papíru. Dalo by se říci že je klíčová pro 80% pracujícího obyvatelstva Bělče, které v ní nachází zaměstnání. Běleč je pro ni nejbližší umístěná a nejrychleji přístupná obec.

2.1.3 Dopravní dostupnost

Část obce leží podél silnice spojující Lomnici a Doubravník. Pro silniční dopravu je dobře přístupná díky provázaným okolním komunikacím. V roce 2004 vznikl Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje a Běleč je jeho součástí, což má velký vliv na zvýšení dopravní dostupnosti pomocí autobusové dopravy. Zavedla se nově večerní a víkendová autobusová doprava a razantně se posílily denní spoje. Běleč leží na trase Tišnov – Lomnice – Doubravník. Asi 1,5 km je i vlaková zastávka již zmiňovaná Prudká. Železniční doprava je také zahrnuta v IDS JMK, jízdní řády byly

posíleny a časově sjednoceny s autobusovými, aby se daly navzájem kombinovat. Případně je možné se dostat pěšky či jinak právě na zastávku Prudká, kde zcela určitě jezdí dostatečné množství vlaků, jejichž spojení navazuje na Brno.

2.1.4 Orgány a zastupitelé obce Běleč:

Starosta obce – Pařízek Luboš

Místostarosta – Pustinová Jana

Finanční komise

- předseda – Pustina Bohuslav
- členové – Jílek Jaroslav, Bracek Dominik

Kontrolní komise

- předseda – Přikrylová Dana
- členové – Bracek Dominik, Štefka Roman

další jednotkou úřadu je **účetní** – Sedláček František

2.2 Analýza rozpočtu obce Běleč

Podklady pro následující analýzu byly poskytnuty z obecního úřadu obce Běleč. Jednalo o výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu a rozvahy za rok 2005, 2006, 2007. Pro rozpočet obce jsou na prvním místě příjmy, protože z nich jsou právě financovány všechny provozní a investiční potřeby. Od výše příjmů se dále odvíjí výše výdajů, protože pokud obec chce dobře hospodařit s vyrovnaným rozpočtem, musí zvážit výši výdajů, aby nezatěžovala dluhem rozpočty budoucích let.

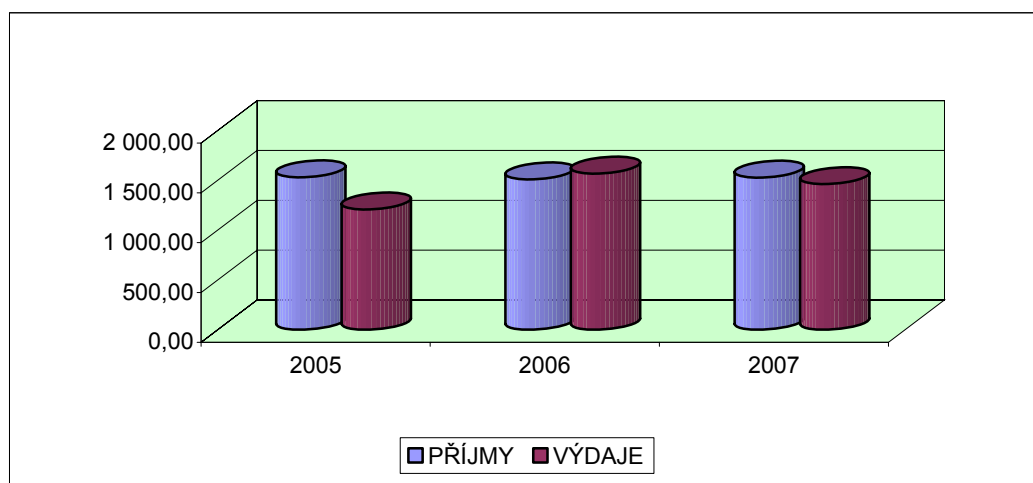
Celkové příjmy ve sledovaných letech jsou hodně vyrovnané, jejich výše se pohybuje kolem 1,5 mil. Kč.

Výdaje se pohybují v rozmezí 1,2 až 1,5 mil. Kč, nejnižších hodnot dosáhly v roce 2005 díky nízkým kapitálovým výdajům. V následujících letech jsou příjmy a výdaje téměř vyrovnané. Obec se snaží držet vyrovnaný rozpočet a nezadlužovat se do dalších let.

Tabulka č. 3. Rozpočtové příjmy a výdaje obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč).

	2005	2006	2007
PŘÍJMY	1 528 570,24	1 507 507,30	1 524 581,20
VÝDAJE	1 205 024,50	1 564 720,00	1 460 203,23
SALDO	323 545,74	-57 212,70	64 377,97

Zdroj: Interní informace obce Běleč



Graf č. 2. Rozpočtové příjmy a výdaje obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v tis. Kč)

Zdroj: Interní informace obce Běleč

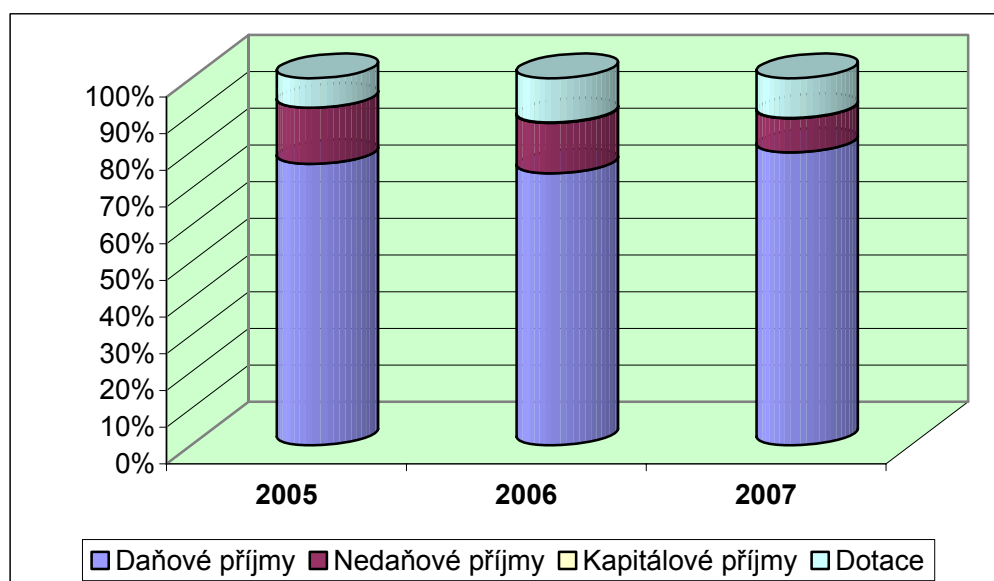
2.2.1 Příjmy rozpočtu obce Běleč v letech 2005 – 2007

Tabulka č. 4. Struktura příjmů rozpočtu obce Běleč v letech 2005 – 2007 (v Kč).

	2005	2006	2007
Daňové příjmy	1 171 919,80	1 117 453,89	1 216 779,85
Nedaňové příjmy	234 050,44	206 758,41	141 649,86
Kapitálové příjmy	0,00	2 038,00	1 193,50
Dotace	122 600,00	181 257,00	164 958,00
Celkové příjmy	1 528 570,24	1 507 507,30	1 524 581,21

Zdroj: Interní informace obce Běleč

Příjmy obce jsou ve sledovaných letech vyrovnané. Největší podíl na celkových příjmech mají příjmy daňové, příjmy nedaňové tvoří v průměru do 15% a dotace 10% celkových příjmů. Kapitálové příjmy jsou vůči celkovým téměř zanedbatelné.



Graf č. 3. Struktura příjmů rozpočtu obce Běleč v letech 2005 – 2007 (v %).

Zdroj: Interní informace obce Běleč

2.2.1.1 Daňové příjmy

Tabulka č. 5. Struktura daňových příjmů obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč).

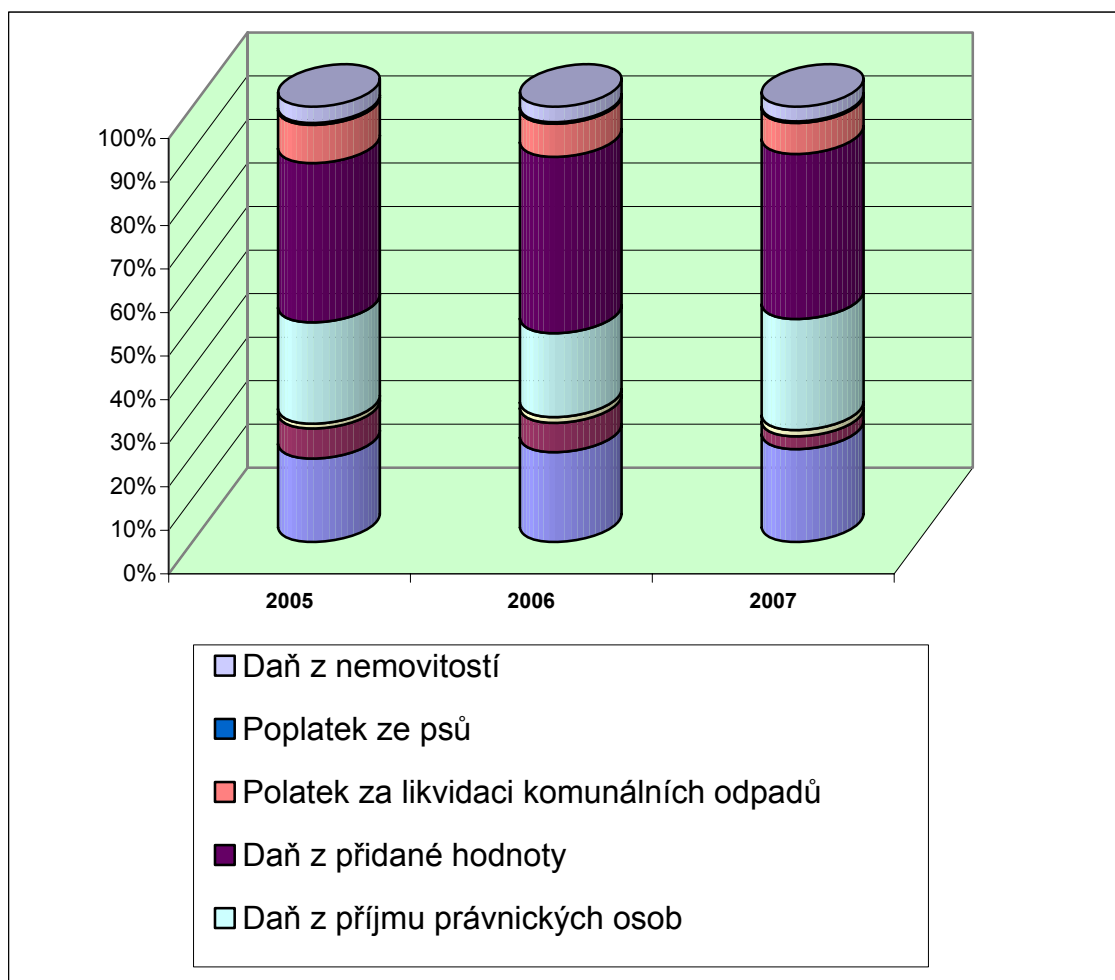
	2005	2006	2007
Daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti	224 602,00	230 515,00	259 654,22
Daň z příjmu fyzických osob ze SVČ	80 730,00	75 126,00	35 351,35
Daň z příjmu fyzických osob z kapitálových výnosů	13 202,00	15 127,00	17 595,00
Daň z příjmu právnických osob	272 570,00	215 318,00	310 502,34
Daň z přidané hodnoty	428 395,00	452 132,00	461 141,87
Poplatek za likvidaci komunálních odpadů	103 180,00	85 250,00	86 850,00
Poplatek ze psů	5 200,00	4 100,00	4 650,00
Daň z nemovitostí	44 040,00	39 885,00	41 034,77
Daňové příjmy celkem	1 171 919,00	1 117 453,00	1 216 779,55

Zdroj: Interní informace obce Běleč

Daňové příjmy tvoří pro obec Běleč největší část jejích příjmů. V minulých letech se pohybovaly od 1,18 do 1,22 mil. Kč. Tyto příjmy jsou tvořeny z daně z příjmu fyzických osob, z daně z příjmu právnických osob, z daně z přidané hodnoty a dalších poplatků. Tyto daně nejsou závislé přímo na obci, s výjimkou daně z nemovitosti a místních poplatků. Pouze těmito dvěma skupinami může obec ovlivnit výši daňových příjmů, nicméně v poměru k celkovým příjmům nejsou tak výrazné.

Z tabulky vyplývá, že největším podíl na daňových příjmech má příjem z daně z přidané hodnoty, který má rostoucí charakter. Stejně je na tom i příjem z daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti. Příjem z daně z příjmu právnických osob poklesl v roce 2006 oproti roku 2005 o 22%. V roce 2007 však o 44% vůči roku 2006 vzrostl. Poplatky a příjem z daně z nemovitosti spíše stagnuje.

Strukturu a vývoj jednotlivých daňových příjmů znázorňuje následující graf.



Graf č. 4. Struktura daňových příjmů rozpočtu obce Bělčice v letech 2005 – 2007 (v %).

Zdroj: Interní informace obce Bělčice

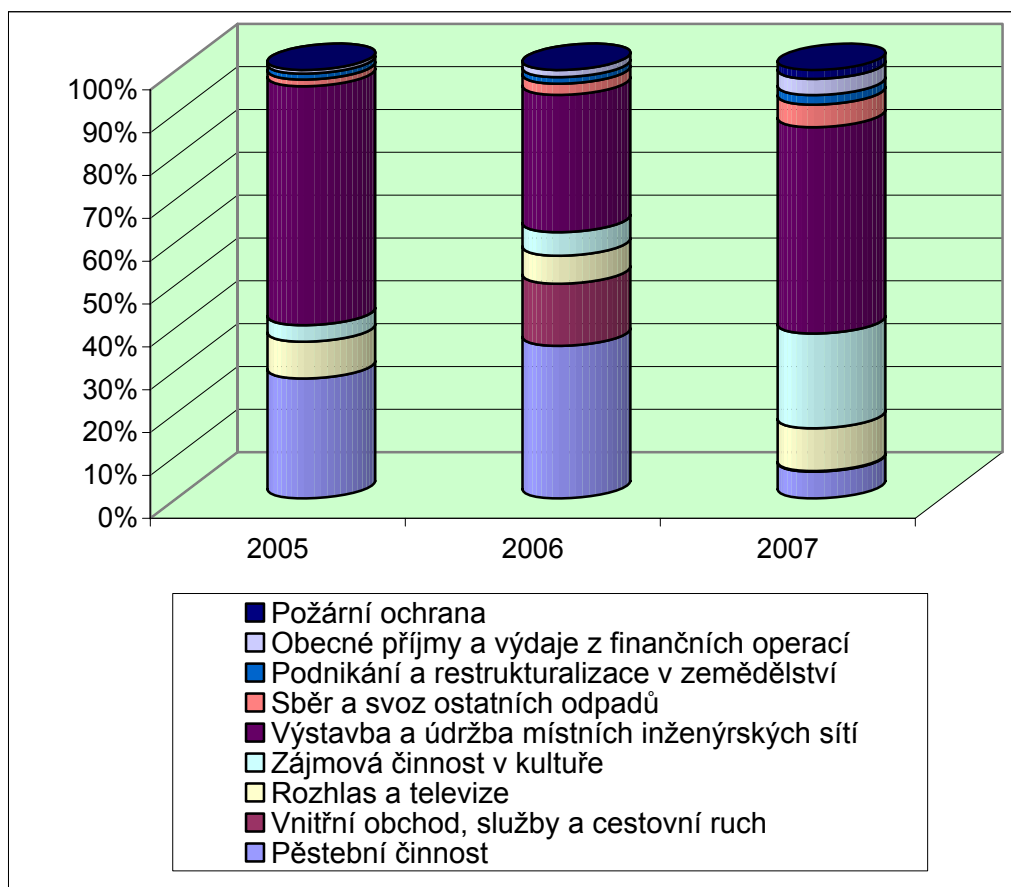
2.2.1.2 Nedaňové příjmy

Tabulka č. 6. Struktura nedaňových příjmů obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč)

	2005	2006	2007
Pěstební činnost	65 446,00	73 564,00	8 600,00
Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch	0,00	30 000,00	181,00
Rozhlas a televize	20 125,00	13 550,00	13 750,00
Zájmová činnost v kultuře	9 000,00	11 326,50	30 425,54
Výstavba a údržba místních inženýrských sítí	130 584,00	66 292,00	66 292,00
Sběr a svoz ostatních odpadů	3 704,30	5 426,00	7 261,50
Podnikání a restrukturalizace v zemědělství	3 178,00	3 128,00	3 078,00
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	2 013,14	3 471,91	5 214,82
Požární ochrana	0,00	0,00	2 847,00
Nedaňové příjmy celkem	234 050,44	206 758,41	137 649,86

Zdroj: Interní informace obce Běleč

Do **nedaňových příjmů** obce Běleč patří pěstební činnost, která v roce 2007 prodělala pokles o 88% oproti roku 2006. Dále vnitřní obchod, služby a celkový ruch, které dosáhly zajímavých hodnot pouze v roce 2006. Zatím jsou velice nestabilní. Příjmy z rozhlasu a televize klesají, oproti tomu příjem ze zájmové činnosti v kultuře roste vysokým tempem, v roce 2007 vzrostl o 172%. Největší skupinou je však výstavba a údržba místních inženýrských sítí, ta ale v roce 2006 klesla o 50% a současně stagnuje. Celkově je z tabulky patrný velký pokles nedaňových příjmů. V roce 2006 klesly o 11% a v roce 2007 ještě o 33%.



Graf č. 5. Struktura nedaňových příjmů rozpočtu obce Bělčice v letech 2005 – 2007 (v %).

Zdroj: Interní informace obce Bělčice

2.2.1.3 Kapitálové příjmy

Tabulka č. 7. Struktura kapitálových příjmů obce Bělčice v letech 2005 až 2007.

	2005	2006	2007
Příjmy z prodeje pozemků (Kč)	0	2 100,00	1 193,50
celkové příjmy (Kč)	1 528 570,24	1 507 507,30	1 524 581,21
podíl na celkových příjmech (%)	0	0,14	0,08

Zdroj: Interní informace obce Bělčice

Jedinou formou **kapitálových příjmů** obce Běleč jsou příjmy z prodeje pozemků. V roce 2005 nebyly žádné, v roce 2006 tyto příjmy činily 2100,- Kč a v roce 2007 o 50% méně a to 1193,50,-Kč. Kapitálové příjmy obce jsou tedy velmi kolísavé, ale hlavně zanedbatelné v poměru celkovým příjmům. Tento poměr pro rok 2006 činil 0,14% a v roce 2007 0,08%.

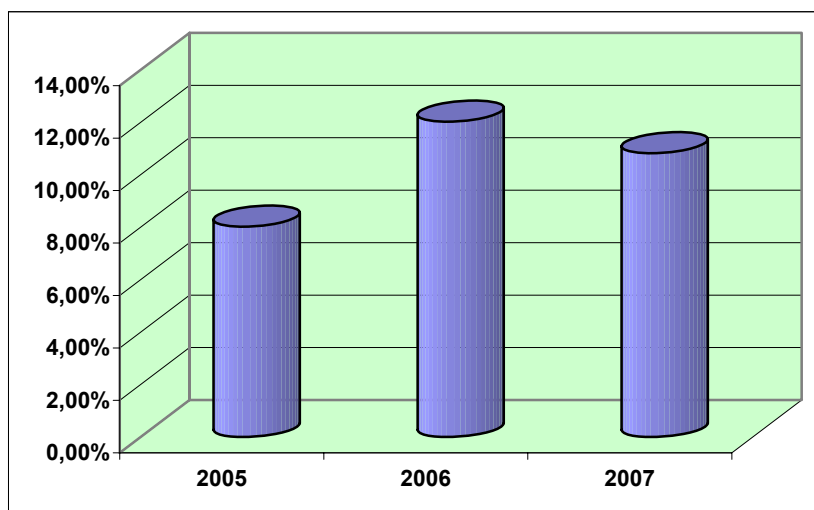
2.2.1.4 Dotace

Tabulka č. 8. Struktura dotací obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč) a jejich podíl na celkových příjmech.

	2005	2006	2007
investiční	122600	48257	164958
neinvestiční	0	133000	0
podíl na celkových příjmech	8,02%	12,02%	10,82%

Zdroj: Interní informace obce Běleč

Dotace, poslední položka příjmové stránky obce, byly nejvyšší v roce 2006, kdy jejich hodnota dosáhla částky 181257,- Kč. V ostatních sledovaných letech byla částka o několik tisíc menší. V roce 2005 podíl dotací na celkových příjmech činil 8,02%, v roce 2006 12,02% a v roce 2007 10,82%. Dotace tedy mají vliv na výši příjmů, ale pro zatím ne zas tak razantní.



Graf č. 6. Podíl dotací na celkových příjmech obce Bělčice v letech 2005 – 2007 (v %).

Zdroj: Interní informace obce Bělčice

2.2.2 Výdajová strana rozpočtu obce Bělčice

Územní samospráva se významně podílí na zabezpečování a financování veřejných statků pro obyvatelstvo. Je to důsledkem i decentralizace některých netržních činností státu, decentralizace veřejné správy a posilování role územní samosprávy. Rozhodující část rozpočtu územní samosprávy tvoří proto alokační výdaje na zabezpečení veřejných statků. [6]

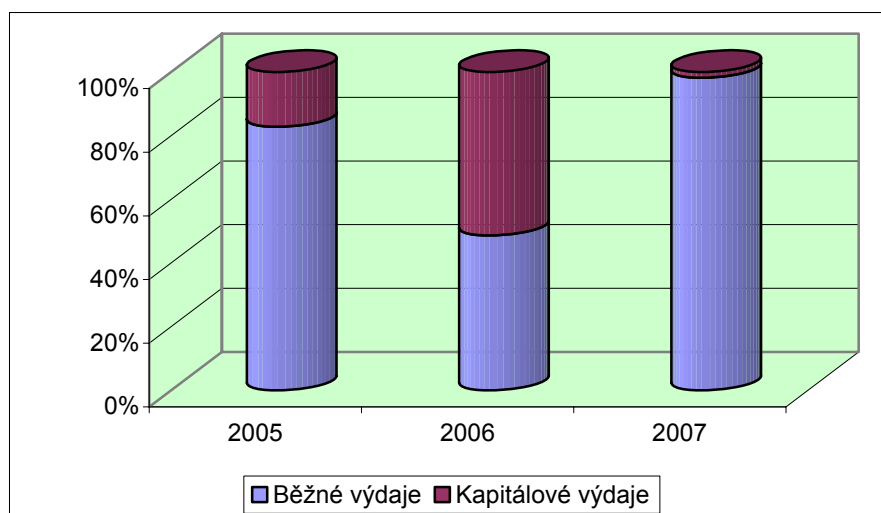
Tabulka č. 9. Struktura výdajů obce Bělčice v letech 2005 až 2007 (v Kč).

	2005	2006	2007
Běžné výdaje	997 774,50	761 704,50	1 434 143,23
Kapitálové výdaje	207 250,00	803 015,50	26 060,00
Celkové výdaje	1 205 024,50	1 564 720,00	1 460 203,23

Zdroj: Interní informace obce Bělčice

Jak již bylo zmíněno, výdaje jsou závislé na příjmech a rozpočet je sestaven tak, aby se obec příliš nepředlužovala do dalších let.

Výdaje obce v roce 2005 činily 1 205 024,50. Kč, v roce 2006 byly o 29% vyšší oproti roku 2005 a v roce 2007 o 6% nižší oproti roku 2006. Zajímavé je, že běžné výdaje se v roce 2007 proti roku 2006 zvýšily téměř o 50% a to bylo způsobeno rozsáhlými opravami kulturního domu. V tabulce také vidíme významný vzrůst kapitálových výdajů v roce 2006, což je způsobeno hlavně vybudováním rozhlasu.



Graf č. 7. Struktura výdajů obce Bělčice v letech 2005 – 2007 (v %).

Zdroj: Interní informace obce Bělčice

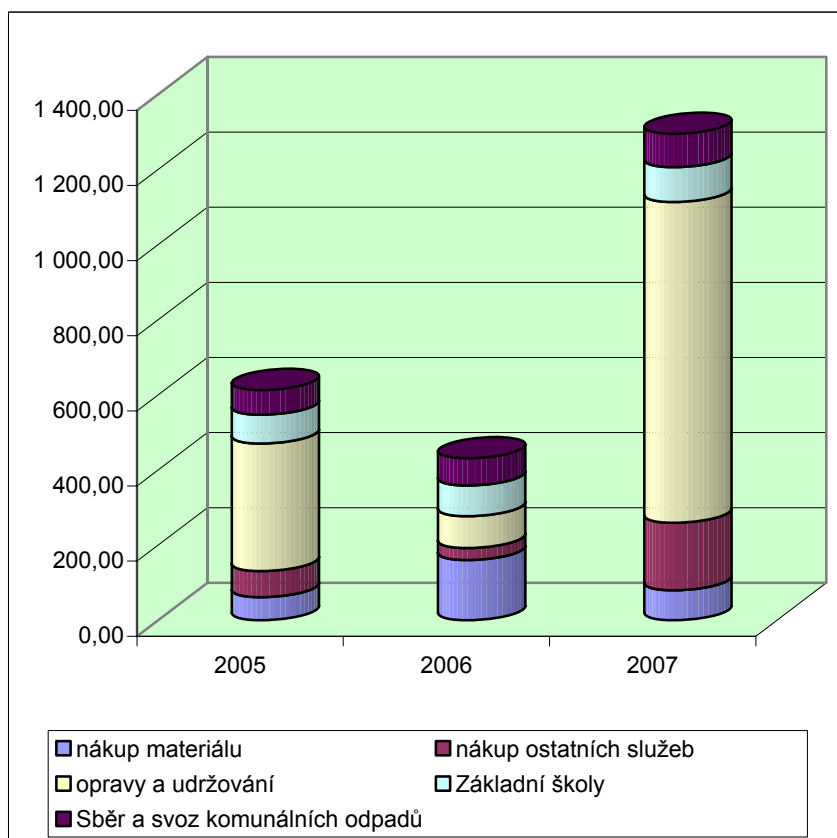
2.2.2.1 Běžné výdaje

Tabulka č. 10. Vybrané běžné výdaje obce Bělčice v letech 2005 až 2007 (v Kč).

	2005	2006	2007
Nákup materiálu	61 270,00	160 219,50	79 733,00
Nákup ostatních služeb	69 644,00	31 961,00	179 448,00
Opravy a udržování	339 434,00	84 750,00	854 071,00
Základní školy	76 685,20	81 620,00	92 561,00
Sběr a svoz komunálních odpadů	65 566,20	72 396,00	88 766,00
Celkové běžné výdaje	997 774,50	761 704,50	1 434 143,23

Zdroj: Interní informace obce Bělčice

Běžné výdaje jsou výdaje na běžnou činnost obce. Největší položky tvoří nákup materiálu, nákup ostatních služeb, opravy a udržování a ty jsou přímo závislé na tom, jestli obec opravuje nebo buduje majetek. Největší částky běžných výdajů dosáhly opravy a udržování v roce 2007 a to díky částečné rekonstrukci kulturního domu.



Graf č. 8. Vybrané běžné výdaje obce Bělč v letech 2005 – 2007 (v tis. Kč).

Zdroj: Interní informace obce Bělč

2.2.2.2 Kapitálové výdaje

Investičními výdaji se rozumí výdaje na pořízení věcí a práv majících povahu dlouhodobého majetku.

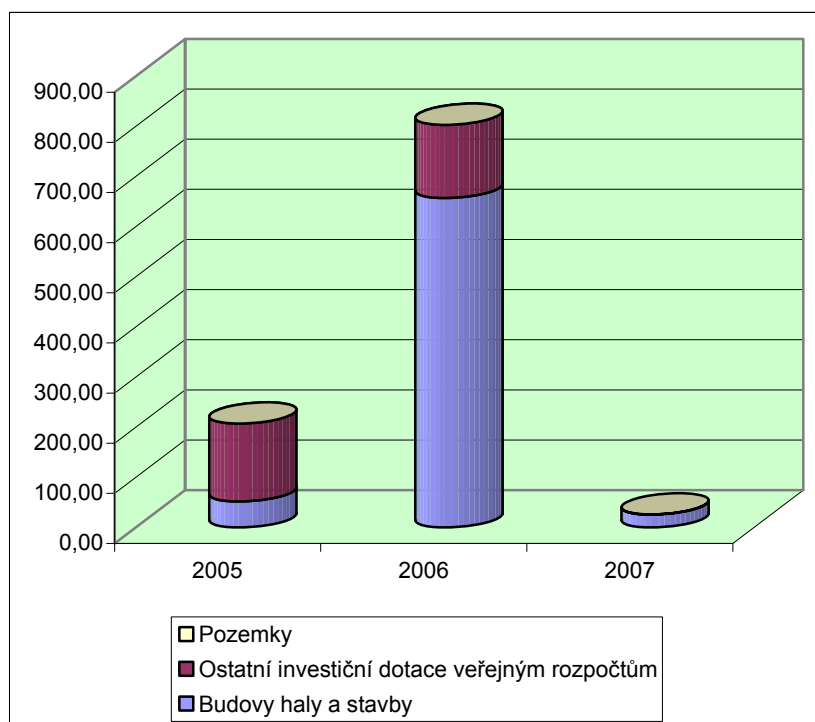
Největších kapitálových výdajů dosáhla obec v roce 2006. Bylo to způsobeno především stavbou nového rozhlasu.

Další položkou jsou ostatní investiční dotace veřejným rozpočtům, tedy dotace které obec poskytovala Svazku obcí Lomnicko do roku 2006, do kdy také byla jeho členem.

Tabulka č. 11. Kapitálové výdaje obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč).

	2005	2006	2007
Budovy haly a stavby	52 000,00	657 015,10	25 700,00
Ostatní investiční dotace veřejným rozpočtům	155 250,00	146 000,40	0,00
Pozemky	0,00	0,00	360,00
Celkové kapitálové výdaje	207 250,00	803 015,50	26 060,00

Zdroj: Interní informace obce Běleč



Graf č. 9. Kapitálové výdaje obce Běleč v letech 2005 – 2007 (v tis. Kč)

Zdroj: Interní informace obce Běleč

2.3 Analýza majetku obce Běleč

Vlastnictví majetku je důležitým ekonomickým předpokladem existence územní samosprávy. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. O způsobu využívání majetku obce rozhodují jeho orgány. Z hospodaření s tímto majetkem plynou příjmy do rozpočtu obce.

Tabulka č. 12. Struktura majetku obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč).

		2005	2006	2007
stálá	Dlouhodobý nehmotný majetek	14 583,50	14 583,50	14 583,50
aktiva	Dlouhodobý hmotný majetek	5 249 520,27	10 765 904,7	10 779 475,62
oběžná	Pohledávky	32 340	37 333,50	49 123,00
aktiva	Běžný účet	597 991,56	460 253,06	439 350,74

Zdroj: Interní informace obce Běleč

Z tabulky je zřejmé, že stav dlouhodobého nehmotného majetku je stabilní, ale naopak dlouhodobý hmotný majetek vzrostl v roce 2006 na 10 765 904,70,- Kč. Pohledávky rostou a tvoří je poskytnuté provozní zálohy. Peněžní prostředky na běžném účtu klesají, ale v roce 2007 ne již tak razantně jako v roce 2006. Vzhledem k velikosti obce tvoří přiměřenou rezervu.

Tabulka č. 13. Struktura dlouhodobého hmotného majetku obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč).

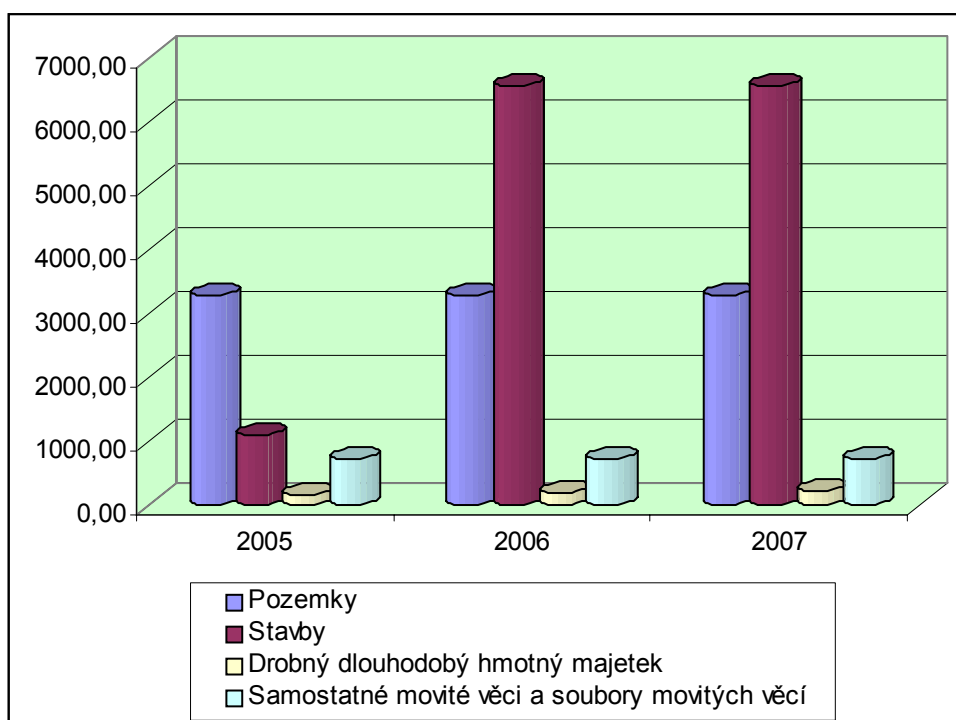
	2005	2006	2007
Pozemky	3274256,64	3286393,97	3274264,89
Stavby	1099767,70	6564237,80	6566289,80
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	158660,00	198437,23	222085,23
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	716835,70	716835,70	716835,70

Zdroj: Interní informace obce Běleč

Velikost pozemků je v obci ve sledovaných letech téměř stejná. Prodávají se a kupují pouze při řešení majetkoprávních vztahů např. při stavbě chodníků, autobusových zastávek či vytyčení hranic pozemků, kvůli nesrovnalostem původní zástavby.

Stavby v roce 2006 vzrostly o 5 464 470,10,- Kč. Tato změna byla převážně způsobena zahrnutím vybudovaného plynovodu do majetku obce.

Dlouhodobý drobný hmotný majetek roste (v roce 2006 o 39 777,23,- Kč proti roku 2005 a v roce 2007 o 23 648,- Kč proti roku 2006). Oproti tomu samostatné movité věci a soubory movitých věcí jsou stejné.



Graf č. 10. Struktura dlouhodobého hmotného majetku obce Bělč v letech 2005 – 2007 (v tis. Kč)

Zdroj: Interní informace obce Bělč

2.4 Analýza vybraných ukazatelů

2.4.1 Míra samofinancování

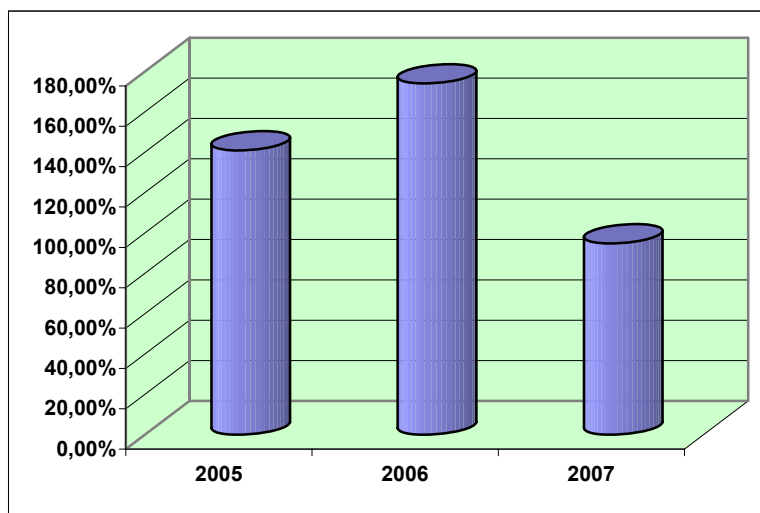
Tento ukazatel představuje do jaké míry může obec ze svých vlastních příjmů financovat své výdaje související především se zabezpečením různých veřejných statků. Je dán jako poměr vlastních příjmů k provozním výdajům.

Tabulka č. 14. Míra samofinancování obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v %).

	2005	2006	2007
vlastní příjmy/provozní výdaje	140,91	174,12	94,80

Zdroj: Interní informace obce Běleč

Míra samofinancování dosáhla v roce 2005 hodnoty 140,91 %, v roce 2006 174,12 %, protože se razantně zmenšily výdaje na opravy a udržování pozemních komunikací. Pokles v roce 2007 na 94,80 % je způsoben již zmíněnou opravou kulturního domu. Ostatní položky vlastních příjmů k provozním výdajům nejsou stabilní ve sledovaném období, ale neprodělaly takové změny jako zmíněné opravy a udržování.



Graf č. 11. Míra samofinancování obce Běleč v letech 2005 – 2007.

Zdroj: Interní informace obce Běleč

2.4.2 Míra finanční soběstačnosti obce

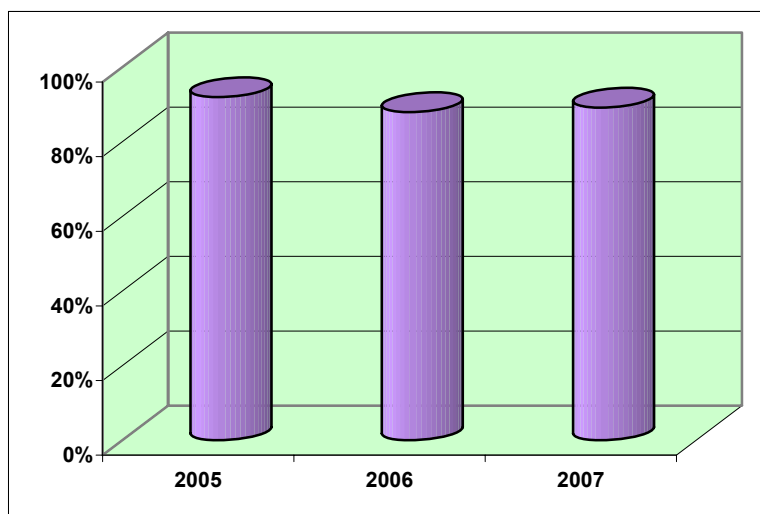
Míra soběstačnosti je dána poměrem vlastních příjmů k celkovým příjmům obce, přičemž vlastní příjmy tvoří celkové příjmy po vyloučení přijatých dotací

Tabulka č. 15. Míra soběstačnosti obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v %).

	2005	2006	2007
vlastní příjmy/celkové příjmy	92	88	89

Zdroj: Interní informace obce Běleč

Míra finanční soběstačnosti se v obci Běleč pohybuje kolem 90%, což znamená, že je zde stabilní poměr vlastních finančních prostředků a dotací. Obec z 90% financuje své aktivity z vlastních finančních prostředků.



Graf č. 12. Míra soběstačnosti obce Běleč v letech 2005 – 2007 (v %).

Zdroj: Interní informace obce Běleč

3 Vlastní návrhy řešení

3.1 Podpora zřízení wifi sítě

Žijeme v době internetu, přičemž jeho význam a využití neustále vzrůstá. Vezměme si například školní informační systém, komunikaci studentů s fakultou, hlášení studentů na zkoušku. A však pro mnohé občany je to problém. Přestože mají doma počítač, na kterém by běžel internet zcela bez problému i při několika dalších spuštěných aplikacích, nemají možnost kvalitního a stabilního připojení. Jedinou možností bylo vysokorychlostní připojení ADSL, ke kterému je zapotřebí pevná linka. Ale ADSL má nevýhodu ve vzdálenosti od ústředny a kvalitě pevné linky. Dle měření jednoho z nejvýznamnějších poskytovatelů ADSL, společnosti Telefonica O2, toto připojení funguje bez problému do vzdálenosti 3 km. Nad tuto vzdálenost může docházet k rozpadům synchronizace, tedy spojení mezi modemem a ústřednou. První objekt obce Běleč je od ústředny vzdálen 3400 metrů a poslední 6500 metrů. Tudíž tahle služba není optimální, protože by zde námi placená rychlost nedosáhla nikdy maxima. Zřízení dalších telefonních stanic je složité a pro některé domácnosti také nemožné. Od podzimu 2007 se panu Škvařilovi, poskytovateli internetu pomocí vlastní wifi sítě (wifi síť je bezdrátová síť, dále jen wifi síť), po dlouhém vyjednávání podařilo zřídit první přístupový bod, v Bělči na stožáru přijímače kabelové televize.

Dle průzkumu, který prováděl obecní úřad, by mělo 24 domácností z 51 dotázaných zájem o připojení k internetu. Jsou to nejenom domácnosti s dětmi, ale také starší občané a zájem dokonce projeví i chalupáři. Snaha obce však tímto průzkumem skončila a další jednání nejsou vidět.

Wifi síť od zmíněného poskytovatele je určitě bezkonkurenční nabídkou. Nabízí rychlé a stabilní připojení od 250,- Kč za měsíc, přičemž zde neexistují objemová datová omezení zvaná FUP (fair user police). V Bělči však ale nastává problém díky kopcovitému terénu a nepřímé viditelnosti na přístupový bod.

Můj návrh spočívá ve výpomoci s výstavbou wifi sítě, za sjednaných finančních podmínek. Poskytovatel wifi sítě pro rozšíření signálu po celé obci potřebuje vystavět dva pomocné stožáry pro příjem a vysílání signálu. Další signál by šířil mezi domácnostmi na vlastní náklady. Stožáry by byly vystavěny obcí, dle hrubého odhadu by se jejich celková pořizovací cena pohybovala okolo 40000,- Kč. Pan Škvařil by mohl nabídnout poskytnutí internetového připojení obecnímu úřadu zdarma a dále jeden veřejný přístupový bod umístěný na „stánku“ u koupaliště. Právě na tomto místě se v letních měsících schází nejvíce občanů, rekreantů a turistů. Zde by veřejný přístupový bod mohl být aktivní od května do září, tj. pět měsíců.

Poskytované připojení s rychlostí 2 MB/s je možné za 444,- Kč měsíčně. Jestliže by tedy obec investovala 40000,-Kč, tak v každém roce ušetří za internet 5328,- Kč nepočítaje výhodu bezplatného připojení pro veřejnost v letních měsících u koupaliště.

Finanční návratnost investice je sedm a půl roku, avšak pro obyvatelstvo v následujících sedmi letech je tato investice neocenitelná.

3.2 Rozšíření kulturně sportovního místa

Běleč je obec, ve které je velká snaha o udržení tradic. Největší podíl na tvorbě společenských akcí má Sbor dobrovolných hasičů Běleč. V tomto sboru je v současné době 33 členů. Z toho pět již neaktivních veteránů, ale za to dvě soutěžní družstva mužů po sedmi členech, soutěžní družstvo žen po sedmi členech a nakonec nejmenší hasiči, kterých je také sedm.

Pro obnovení tradičních hudebních zábav a také pro hasičské závody byla svépomocí Sboru dobrovolných hasičů vybudována hasičská dráha a zároveň vznikl nový provizorní prostor pro společenské události.

Závody a zábavy pořádané Sborem dobrovolných hasičů Běleč jsou pro sbor finančním zdrojem. Z důvodu špatného technického zázemí jinak oblíbených akcí, zde není takový finanční přínos jaký by mohl být. V minulých dvou letech se čistý zisk z jedné zábavy pohyboval v rozmezí 10000 až 16000,-Kč, při návštěvnosti 90 až 130 lidí. Výdaje

požární ochranu v roce 2005 činily 34826,-Kč, v roce 2006 to bylo 170081,-Kč a v roce 2007 však už jen 2727,-Kč. Vysoké výdaje v roce 2007 byly ovlivněny investicí do budovy hasičské zbrojnice. Tyto částky by se však mohly snížit o příjmy z pořádání akcí v nově vybudovaném výletišti.

Mým návrhem tedy je výstavba nového výletišť, které by spočívalo v rozšíření tanečního parketu, výstavbě pevného a krytého podia pro kapelu, menšího domku s prodejním pultem a toalety. Také by bylo vhodné zabudovat pevné lavice k sezení. Společně s prostorem hasičské dráhy by se dalo kombinovaně využívat i k jiným kulturněsportovním aktivitám. Toto výletišť umístěné na rovině před kopcovitým terénem Sýkoře a pěknou přírodou by se využívalo také k pronájmu dnes velmi populárním „open-air“ akcím.

Finance bych doporučil zajistit formou sponzorských darů podnikatelských subjektů, dotací na rozvoj obce a zajisté by byl nutný i vlastní podíl financí. Věřím, že tyto akce by do obce přivedly spoustu návštěvníků z širokého okolí a při větším ohlasu i nové investory. Celé výletišť by mělo velmi pozitivní vliv na rozvoj obce.

3.3 Vypracování územního plánu

Struktura pozemků obce je následující.

Celková výměra pozemku	403.0667 ha
Orná půda	57.4616 ha
Zahrady	11.4364 ha
Ovocné sady	1.5348 ha
Trvalé travní porosty	121.0309 ha
Zemědělská půda	191.4637 ha
Lesní půda	172.2050 ha
Vodní plochy	0.6642 ha
Zastavěné plochy	3.0943 ha
Ostatní plochy	35.6395 ha

Z přehledu vyplývá, že v katastru obce najdeme volné plochy, které by do budoucna mohly hrát hlavní roli v rozvoji obce.

Celá oblast kolem nejvyššího bodu okolí, Sýkoře s nadmořskou výškou 702 metrů, je oblíbeným místem rekreantů turistů a chalupářů, díky krásnému kopcovitému terénu s rozmanitou přírodou. O nemovitosti v těchto lokalitách je zájem většinou za účelem chalupaření. Přímo v Bělči projevilo zájem o výstavbu několik lidí. Zde však nastává problém, protože obec nemá zpracovaný územní plán a nenachází se zde stavební pozemky.

Proto navrhuji, aby si obec co nejdříve nechala zpracovat územní plán, který by určil další využití pozemků. Cena vypracování územního plánu pro obec by činila cca 190000,- Kč. Obec by mohla dosáhnout příjmů z prodeje obecních pozemků. Podstatnější je, že díky územnímu plánu bude možné v několika místech zahájit výstavbu, která sem přivede jak nové obyvatele, chalupáře tak i třeba podnikatelské subjekty. Myslím, že územní plán je nezbytný pro další rozvoj obce.

3.4 Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek k 31.12.2007 činil 10 779 475,62,- Kč. Z toho 4 400 000,- Kč tvoří vybudovaný plynovod na náklady obce. Plynárny nabízí jeho odkoupení za 2 200 000,- Kč. Jde o to jak se bude vyvíjet cena, kterou jsou ochotny plynárny zaplatit za plynovod. Dle slov bývalého starosty plynárny původně přislíbily odkoupení plynovodu za jeho skutečnou hodnotu. Momentálně nabídka klesla na polovinu. S ohledem na tuto skutečnost bych doporučil obci prodej plynovodu. Získané peníze by bylo možné vložit na vkladový účet, kde by se uročily. Nebyly by tedy tolik ovlivněny inflací jako na běžném účtu. Doporučil bych peníze držet na vkladovém účtu, aby zde byla jistá finanční rezerva na budoucí investiční akce jako je například kanalizace.

Závěr

Předmětem této práce bylo přiblížit problematiku postavení obce, zejména pak principy jejího fungování a finančního hospodaření.

Finanční hospodaření obce se řídí jejím rozpočtem. Obce sestavují rozpočet na jednoleté období shodné s kalendářním rokem. Objem rozpočtových příjmů a výdajů neustále vzrůstá a to je důsledkem posilování pravomocí a odpovědnosti územní samosprávy. Obce jsou dnes velmi samostatné, ale ekonomicky nejsou úplně soběstačné. Do jejich rozpočtů kromě vlastních příjmů plynou také prostředky z ústředních rozpočtů a fondů, aby byly schopny financovat veškeré své potřeby.

Cílem této práce bylo posoudit příjmové a výdajové položky rozpočtu obce a zhodnotit celkové její hospodaření. Informace jsem čerpal především ze závěrečných účtů a rozvah z let 2005 – 2007. Obec Běleč hospodaří podle schváleného rozpočtu. Přebytek příjmů nad výdaji je zahrnut do rozpočtu následujícího roku. Případný schodek rozpočtového hospodaření musí být v následujícím roce uhrazen.

Celkové hospodaření hodnotím kladně, přestože v roce 2006 byly výdaje 60000 větší jak příjmy. V následujícím roce však příjmy byly právě 60000 větší jak výdaje a tímto směrem spěje rozhodování zastupitelů obce. Na větší investiční akce se vždy pokouší získat dotace, aby zbytečně nezatěžovali rozpočet obce.

Budoucí hospodaření obce by mohla ovlivnit výstavba kanalizace a čističky odpadních vod, která zatím není plánovaná. Na obce je však kladen stále větší důraz, kvůli nutnému zlepšování životních podmínek. V tomto případě by obec žádala především o dotace. Další finance je schopna získat prodejem dlouhodobého hmotného majetku, konkrétně plynovodu, případně krýt úvěr dalším majetkem. Jiné velké investiční akce se nechystají a obec stále pokračuje menšími investicemi do svého rozvoje.

Seznam použité literatury

- [1] JACKSON, P. M. a BROWN, C. V. *Ekonomie veřejného sektoru*. 1.vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2003. 733 s. ISBN 80-86432-09-2.
- [2] LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance*. 1.vyd. Akademické nakladatelství CERM, s.r.o. Brno, 2007. 151 s. ISBN 978-80-7204-495-5
- [3] MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. 1.vyd. Praha: Orac, 2000. 192 s. ISBN 80-86199-23-1. s.
- [4] PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1.vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [5] PEKOVÁ, J. *Veřejné finance, úvod do problematiky*. 3. vyd. Praha: ASPI, a.s., 2005. 528 s. ISBN 80-7357-049-1
- [6] PEKOVÁ, J.a PILNÝ, J. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 1.vyd. Praha: ASPI PUBLISHING, s.r.o., 2002. 140 s. ISBN 80-86395-21-9
- [7] PETEROVÁ, H. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků a jeho přezkum*. 1.vyd. Praha: Institut pro místní správu, 2005. 87 s. ISBN 80-239-6276-0.
- [8] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.
- [9] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

Podklady z obecního úřadu Běleč

- [10] Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu samosprávných územních celků a dobrovolných svazků obcí za období 2005 – 2006
- [11] Rozvaha – bilance za období 2006 - 2007

Seznam tabulek

Tabulka č.1. Počet členů zastupitelstva na počet obyvatel.	11
Tabulka č.2. Příjmy a výdaje rozpočtu obcí v ČR.....	18
Tabulka č. 3. Rozpočtové příjmy a výdaje obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč) ...	28
Tabulka č. 4. Struktura příjmů rozpočtu obce Běleč v letech 2005 – 2007 (v Kč)	29
Tabulka č. 5. Struktura daňových příjmů obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč)	30
Tabulka č. 6. Struktura nedaňových příjmů obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč)..	32
Tabulka č. 7. Struktura kapitálových příjmů obce Běleč v letech 2005 až 2007.....	33
Tabulka č. 8. Struktura dotací obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč) a jejich podíl na celkových příjmech.....	34
Tabulka č. 9. Struktura výdajů obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč).....	35
Tabulka č. 10. Vybrané běžné výdaje obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč).....	36
Tabulka č. 11. Kapitálové výdaje obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč)	38
Tabulka č. 12. Struktura majetku obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč).....	39
Tabulka č. 13. Struktura dlouhodobého hmotného majetku obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč)	39
Tabulka č. 14. Míra samofinancování obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč)	41
Tabulka č. 15. Míra soběstačnosti obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v Kč)	42

Seznam grafů

Graf č. 1. Rozpočtový proces při sestavování rozpočtu obce.....	19
Graf č. 2. Rozpočtové příjmy a výdaje obce Běleč v letech 2005 až 2007 (v tis. Kč) ...	28
Graf č. 3. Struktura příjmů rozpočtu obce Běleč v letech 2005 – 2007 (v %).....	29
Graf č. 4. Struktura daňových příjmů rozpočtu obce Běleč v letech 2005 – 2007 (v %)	31
Graf č. 5. Struktura nedaňových příjmů rozpočtu obce Běleč v letech 2005 – 2007 (v %)	33
Graf č. 6. Podíl dotací na celkových příjmech obce Běleč v letech 2005 – 2007 (v %) 35	
Graf č. 7. Struktura výdajů obce Běleč v letech 2005 – 2007 (v %)	36
Graf č. 8. Vybrané běžné výdaje obce Běleč v letech 2005 – 2007 (v tis. Kč)	37
Graf č. 9. Kapitálové výdaje obce Běleč v letech 2005 – 2007 (v tis. Kč).....	38
Graf č. 10. Struktura dlouhodobého hmotného majetku obce Běleč v letech 2005 – 2007 (v tis. Kč)	40
Graf č. 11. Míra samofinancování obce Běleč v letech 2005 – 2007	41
Graf č. 12. Míra soběstačnosti obce Běleč v letech 2005 – 2007	42